

คู่มือ

การคัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษา
เพื่อรับรางวัลพระราชทาน
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓ ตระหนักถึงความสำคัญของการคัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด และระดับกลุ่มจังหวัด โดยได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนที่มีผลการเรียนดี มีความประพฤติดี และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้มาตรฐาน ดีเยี่ยม เสนอขอเข้ารับรางวัลพระราชทานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

เพื่อให้การคัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปด้วยความราบรื่น นักเรียนและสถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจัดทำคู่มือการคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับนี้ขึ้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเบื้องต้นได้ตามสมควรต่อไป

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓
สิงหาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ความเป็นมา	๑
ประเภทและจำนวนรางวัล	๒
การนับจำนวนนักเรียน	๒
รางวัลที่จะได้รับ	๓
คุณสมบัตินักเรียนและสถานศึกษาที่มีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือก	๔
เกณฑ์การตัดสินให้ได้รับรางวัลพระราชทาน	๕
ขั้นตอนการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน	๖
แนวทางการจัดทำเอกสารประกอบการประเมินและคัดเลือก	๗
บรรณานุกรม	๑๐

ความเป็นมา

การคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ได้จัดขึ้นเพื่อสนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ซึ่งได้มีกระแสพระราชดำรัสแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ล.ปิ่น มาลากุล) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๖ และพระราชทานรางวัลแก่โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ซึ่งจัดการศึกษาดีเด่น ใจความของพระราชปณิธานมีว่า “มีนักเรียนจำนวนมากซึ่งมีความประพฤติดีและมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนได้ผลดี รวมทั้งโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษาดีเป็นส่วนรวม นักเรียนได้รับผลการเรียนดีเป็นส่วนรวม นักเรียนและโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวสมควรจะได้รับรางวัลพระราชทานและทรงยินดี จะพระราชทานรางวัลให้” กระทรวงศึกษาธิการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น จึงได้ดำเนินการสนองพระราชปณิธานและได้วางระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อถือปฏิบัติ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๗

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้ และได้มีการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระเบียบวิธีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์จัดการศึกษาของชาติ นับตั้งแต่การกำหนดจำนวนและประเภทของรางวัล คุณสมบัติของผู้เข้ารับการคัดเลือก กระบวนการคัดเลือก และตัดสินผล ตลอดจนการเผยแพร่เกียรติคุณของผู้ได้รับรางวัล ปัจจุบันการคัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยในการคัดเลือกในแต่ละปี จะดำเนินการตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด เพื่อให้ได้นักเรียน และสถานศึกษาที่สมควรได้รับรางวัลพระราชทานอย่างแท้จริง

ประเภทและจำนวนรางวัล

รางวัลพระราชทาน

นักเรียน (117 รางวัล)	สถานศึกษา (117 รางวัล)
- ระดับประถมศึกษา 13 กลุ่ม (รวม 39 รางวัล) - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 13 กลุ่ม (รวม 39 รางวัล) - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 13 กลุ่ม (รวม 39 รางวัล)	- ระดับก่อนประถมศึกษา 13 กลุ่ม (รวม 39 รางวัล) - ระดับประถมศึกษา 13 กลุ่ม (รวม 39 รางวัล) - ระดับมัธยมศึกษา 13 กลุ่ม (รวม 39 รางวัล)

หมายเหตุ ทุกระดับแบ่งเป็น 3 ขนาด (ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่)

รางวัลชมเชย

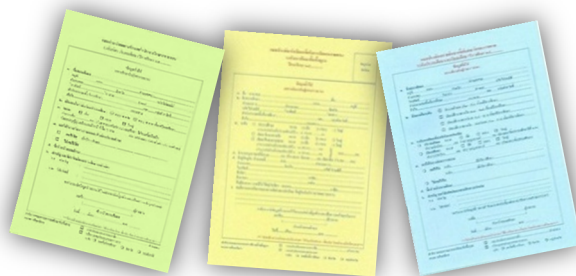
นักเรียน (234 รางวัล)	สถานศึกษา (234 รางวัล)
- ระดับประถมศึกษา 13 กลุ่ม (รวม 78 รางวัล) - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 13 กลุ่ม (รวม 78 รางวัล) - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 13 กลุ่ม (รวม 78 รางวัล)	- ระดับก่อนประถมศึกษา 13 กลุ่ม (รวม 78 รางวัล) - ระดับประถมศึกษา 13 กลุ่ม (รวม 78 รางวัล) - ระดับมัธยมศึกษา 13 กลุ่ม (รวม 78 รางวัล)

หมายเหตุ ทุกระดับแบ่งเป็น 3 ขนาด ๆ ละ 2 รางวัล (ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่)

การนับจำนวนนักเรียน

ประเภทนักเรียน

ระดับ	ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค
ระดับประถมศึกษา	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 360 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 361 - 720 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 721 คนขึ้นไป	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121-280 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 281 คนขึ้นไป
	นับเฉพาะนักเรียนที่เรียนในระดับประถมศึกษา 1 – 6 (ไม่นับระดับก่อนประถมศึกษา)	
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501 – 1,500 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501 – 1,500 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป
	นับรวมนักเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย	
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501 – 1,500 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501 – 1,500 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป
	นับรวมนักเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย	

ประเภทสถานศึกษา

ระดับ	ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค
ระดับ ก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 150 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 151-300 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121-280 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 281 คนขึ้นไป
นับเฉพาะนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาเท่านั้น (ไม่รวมชั้นเด็กเล็ก)		
ระดับ ประถมศึกษา	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 360 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 361-720 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 721 คนขึ้นไป	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121-280 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 281 คนขึ้นไป
นับเฉพาะนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 เท่านั้น (ไม่นับระดับก่อนประถม)		
ระดับมัธยมศึกษา	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501-1,500 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป	ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501-1,500 คน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป
นับรวมนักเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย		

หมายเหตุ การนับจำนวนนักเรียนให้นับ ณ วันที่สมัครเข้ารับการคัดเลือก และสถานศึกษาที่เข้ารับการคัดเลือกทุกระดับ ต้องจัดการศึกษาตามหลักสูตรในระดับที่ส่งเข้ารับการประเมินครบทุกชั้นปีในระดับนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

รางวัลที่จะได้รับ

รางวัลพระราชทาน	รางวัลชมเชย
ผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้ผ่านเกณฑ์เป็นลำดับที่ 1 จะได้เข้ารับพระราชทานรางวัล ดังนี้ ประเภทนักเรียน ⇒ เกียรติบัตร ⇒ เข็มเชิดชูเกียรติ ⇒ เงินรางวัล ดังนี้ - ระดับประถมศึกษา ได้รับ 20,000 บาท - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับ 20,000 บาท - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับ 17,000 บาท ประเภทสถานศึกษา ⇒ เกียรติบัตร ⇒ เงินรางวัล ทุกขนาดได้รับเงินรางวัล 40,000 บาท	ผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้ผ่านเกณฑ์เป็นลำดับที่ 2 และ 3 จะได้รางวัล ดังนี้ ประเภทนักเรียน ⇒ เกียรติบัตรชมเชยจากกระทรวงศึกษาธิการ ประเภทสถานศึกษา ⇒ เกียรติบัตรชมเชยจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ นักเรียนและสถานศึกษาที่ได้รับคัดเลือก และมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ในระดับกลุ่มจังหวัด จะได้รับเกียรติบัตรจาก สพฐ.
ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดในระดับกลุ่มจังหวัด	
ประเภทนักเรียน ⇒ เกียรติบัตรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทสถานศึกษา ⇒ เกียรติบัตรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	

คุณสมบัตินักเรียนและสถานศึกษา

นักเรียน
1. สถานภาพทางการศึกษา ⇒ กำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษา - ระดับประถมศึกษา เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5-6 - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5-6 ⇒ ศึกษาอยู่ในระดับนั้น ๆ ของสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ 2 ภาคเรียน และไม่เคยได้รับรางวัลพระราชทานระดับนั้นมาก่อน
2. ผลการเรียนรู้ ผลงาน ⇒ มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPA) นับถึงภาคเรียนสุดท้ายที่สมัครเข้ารับการประเมิน ไม่ต่ำกว่า 2.75
3. คุณลักษณะพื้นฐาน ⇒ มีคุณลักษณะพื้นฐานในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ การมีทักษะการจัดการและการทำงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
4. กิจกรรมและผลงานดีเด่น ⇒ มีการปฏิบัติกิจกรรมดีเด่น และหรือมีผลงานดีเด่นที่แสดงถึงคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับ มีหลักฐานแสดงชัดเจน เป็นแบบอย่างที่ดีและเผยแพร่ในวงกว้าง

สถานศึกษา
1. สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ต้องจัดการศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพในด้านต่อไปนี้ 1. คุณภาพของเด็ก 2. การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3. การบริหารและการจัดการศึกษา 4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ
2. สถานศึกษาระดับประถมศึกษา/ระดับมัธยมศึกษา ต้องจัดการศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพในด้านต่อไปนี้ 1. คุณภาพนักเรียน 2. การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3. การบริหารและการจัดการศึกษา 4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5. ความดีเด่นของสถานศึกษา

หมายเหตุ

⇒ สถานศึกษาเข้ารับการประเมินและคัดเลือกต้องจัดการศึกษาตามหลักสูตรในระดับที่ส่งเข้ารับการประเมินครบทุกชั้นปีในระดับนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี สำหรับระดับมัธยมศึกษา สามารถส่งเข้ารับการประเมินได้ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

⇒ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทั้งระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา และเคยได้รับรางวัลพระราชทานเมื่อปีที่ผ่านมาในระดับใดระดับหนึ่งจะมีสิทธิ์ส่งเข้ารับการประเมินและคัดเลือกระดับอื่นได้อีกเมื่อสถานศึกษานั้นมีการบริหารจัดการศึกษา พื้นที่อาคาร สถานที่ บุคลากร ครุภัณฑ์ ทั้งระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาแยกจากกัน (อาจอยู่ในบริเวณเดียวกันแต่การบริหารจัดการตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดแยกจากกันอย่างชัดเจน)

⇒ สถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินและคัดเลือกจะต้องเป็นสถานศึกษาที่ไม่เคยได้รับรางวัลพระราชทาน หรือเคยได้รับรางวัลพระราชทาน แต่ต้องเว้นช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีการศึกษา จึงจะมีสิทธิ์ส่งเข้ารับการประเมิน

เกณฑ์การตัดสินให้ได้รับรางวัลพระราชทาน

นักเรียน	สถานศึกษา
● ได้คะแนนการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.1) ไม่ต่ำกว่า 2.00 และได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า 3.00 ● ได้คะแนนกิจกรรมและผลงานดีเด่นเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.1) ไม่ต่ำกว่า 2.00 และได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า 3.00 ● ได้คะแนนเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะพื้นฐานกับคะแนนกิจกรรมและผลงานดีเด่นไม่ต่ำกว่า 3.50 ● ได้คะแนนเฉลี่ยรวมจากกรรมการทุกคนสูงสุด และได้รับคะแนนเฉลี่ยรวมสูงสุดจากกรรมการแต่ละคนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ทำการประเมิน	● ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนการจัดการศึกษาตามแบบประเมินสถานศึกษาแต่ละด้านไม่ต่ำกว่า 2.00 ● ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมการจัดการศึกษาทุกด้านตามแบบประเมินสถานศึกษาไม่ต่ำกว่า 3.50 ● ได้คะแนนเฉลี่ยรวมจากกรรมการทุกคนสูงสุด และได้รับคะแนนเฉลี่ยรวมสูงสุดจากกรรมการแต่ละคนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ทำการประเมิน

ขั้นตอนการดำเนินงานคัดเลือก (ส่วนภูมิภาค)

สถานศึกษา
● สถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แจ้งขอเข้ารับการประเมินและคัดเลือกดังนี้   - ประเภทนักเรียนระดับประถมศึกษาทุกสังกัด ประเภทสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษาทุกสังกัด ให้ยื่นต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สถานศึกษาตั้งอยู่ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3   - ประเภทนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาทุกสังกัด ให้ยื่นต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๙   - ทั้งนี้ นับถึงวันสุดท้ายที่ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
เขตพื้นที่การศึกษา
● ประเมินและคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา   ● ส่งผลการคัดเลือกให้คณะกรรมการระดับจังหวัด
ระดับจังหวัด
● ประเมินและคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา   ● เสนอผลการคัดเลือกให้คณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัด
ระดับกลุ่มจังหวัด
● ประเมินและคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับจังหวัด ตามระดับ การศึกษาและขนาดสถานศึกษา   ● ส่งผลการคัดเลือกให้สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
● ตรวจสอบและรวบรวมผลการประเมินจากทุกกลุ่มจังหวัด   ● เสนอผลการประเมินและคัดเลือกต่อคณะกรรมการอำนวยการ ระดับกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)

- คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน พิจารณาตัดสินผล (ประมาณเดือนมีนาคม - เมษายน)
- ประกาศผลการคัดเลือก (ประมาณเดือนเมษายน - พฤษภาคม)
- ประกาศหลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน (ประมาณเดือนพฤษภาคม - มิถุนายนของปีการศึกษาถัดไป)
- การรับพระราชทานรางวัล (ขึ้นอยู่กับสำนักพระราชวังเป็นผู้กำหนดวันที่ เวลา และสถานที่ (ประมาณเดือนกรกฎาคมของปีการศึกษาถัดไป)

แนวทางการจัดทำเอกสารประกอบการประเมินและคัดเลือก

ประเภทนักเรียน (รายละเอียดตามแบบประเมินและคู่มือเล่มสี่เหลือง)

สถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แจ้งความประสงค์ขอเข้ารับการประเมินและคัดเลือกไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานศึกษาตั้งอยู่ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ดังนี้

1. แบบประเมินนักเรียน ให้จัดทำ 1 ชุด โดยแยกส่วนออกจากเอกสารประกอบการพิจารณาอื่น ๆ
  - สถานศึกษากรอรายละเอียดข้อมูลทั่วไปของนักเรียนให้ครบถ้วน พร้อมติดรูปถ่ายนักเรียนบนมุมด้านขวาของแบบประเมินฯ และลงนามรับรองข้อมูลของนักเรียน
  - สถานศึกษาเขียนแผนที่การเดินทางไปยังสถานศึกษา
  - สถานศึกษาจัดทำแบบรายงาน ข. (แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน)
  - สำหรับแบบรายงาน ก. ให้นักเรียนเขียนด้วยลายมือตนเอง ความยาวไม่เกิน 3 หน้ากระดาษ A4 พร้อมลงลายมือชื่อ
  - สถานศึกษาส่งแบบพร.1 (แบบประเมินคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน) และแบบพร.2 (แบบสรุปผลการประเมินนักเรียน) พร้อมลงลายมือชื่อของคณะกรรมการทุกคน
2. เอกสารประกอบการพิจารณาอื่นๆ ของนักเรียน (จัดทำแยกออกจากแบบประเมินนักเรียนฯ) เช่น แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน เอกสารประกอบการพิจารณาขอรับการประเมินนักเรียนพระราชทาน เป็นต้น โดยต้องจัดทำสำเนาเพิ่มตามจำนวนคณะกรรมการประเมิน จำนวน 3-5 ชุด (ไม่นับรวมเอกสารต้นฉบับ)

แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน ควรประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย ประวัติส่วนตัว ประวัติครอบครัว ความสามารถพิเศษ และความสนใจ ประวัติการศึกษา รายงานประวัติผลการเรียน เกียรติประวัติผลงานด้านวิชาการ ประวัติการเข้าอบรม/ทัศนศึกษา เกียรติประวัติด้านพฤติกรรม เกียรติประวัติด้านกิจกรรมอื่น ๆ สามารถเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

<< คู่มือการคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน >>

ตอนที่ 2 ความภาคภูมิใจในผลงานการเรียนรู้ (คัดเลือกชิ้นงานที่ภาคภูมิใจ อาจจะเป็นนักเรียนละ 1-3 ชิ้นพอ เพราะมี 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ถ้ารวม 3 ปี ก็จะมีหลายหน้า) ทั้งนี้ เป็นการประเมินเพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลงานที่ภาคภูมิใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการประเมิน เพื่อให้สอดคล้องกับการทำกิจกรรมของผู้เรียน

3. กรณีได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนระดับจังหวัด/ระดับกลุ่มจังหวัด ต้องจัดทำสำเนาเพิ่มเติมตามจำนวนคณะกรรมการประเมิน จำนวน 3-5 ชุด

4. สถานศึกษาควรตรวจเอกสารต่างๆ ของนักเรียนให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และให้ครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบ รวมถึงการเตรียมตัวรับการประเมินจากคณะกรรมการแต่ละระดับ

ประเภทสถานศึกษา (รายละเอียดตามแบบประเมินและคู่มือเล่มสีฟ้าหรือสีเขียวตามแต่ละระดับ)

ให้จัดทำเอกสารยื่นต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ดังนี้

1. แบบประเมินสถานศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

1.1 ระดับก่อนประถมศึกษา

1.2 ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ให้จัดทำ 1 ชุด โดยแยกส่วนออกจากเอกสารประกอบการพิจารณาอื่นๆ

- สถานศึกษากรอรายละเอียดข้อมูลทั่วไป ให้ครบถ้วน และผู้บริหารลงนามรับรองข้อมูล

- สถานศึกษาเขียนแผนที่การเดินทางไปยังสถานศึกษา

โดยต้องจัดทำสำเนาเพิ่มเติมตามจำนวนคณะกรรมการประเมิน จำนวน 5-7 ชุด (ไม่นับรวมเอกสารต้นฉบับ)

2. เอกสารประกอบการพิจารณา (จัดทำแยกออกจากแบบประเมินสถานศึกษา) โดยให้จัดส่งเอกสารรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมา และข้อมูลประกอบอื่น ๆ หรือเอกสารประกอบการพิจารณาขอรับรางวัลพระราชทาน จำนวน 5-7 ชุด ซึ่งอาจใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งตามความเหมาะสมของสถานศึกษา ดังนี้

2.1 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามขอบเขตการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

2.2 การสังเคราะห์รายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.3 เรื่องเล่าผลงานดีเด่นของสถานศึกษา หรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามขอบเขตการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน อาจประกอบด้วย

1) ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา เช่น ที่ตั้ง ระดับการศึกษาที่เปิดสอน จำนวนครูและบุคลากร จำนวนนักเรียน นโยบายและทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษา โครงสร้างการบริหารงาน เป็นต้น

2) ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ซึ่งแสดงรายละเอียดวิธีการ/กระบวนการดำเนินงาน

3) ผลการดำเนินงานพร้อมเอกสาร/หลักฐานเชิงประจักษ์ อาจนำเสนอตามขอบเขตการประเมินเป็นรายด้าน จำแนกตามรายการประเมินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ อาจเป็นความเรียง ตารางประกอบ ความเรียง แผนภูมิ รูปภาพ กราฟประกอบการบรรยาย ตามบริบทของสถานศึกษาสะท้อนผลการดำเนินงาน

การสังเคราะห์รายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

อาจประกอบด้วย

1) ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลสถานศึกษา จำนวนครูและบุคลากร จำนวนนักเรียน คุณภาพผู้เรียน ในด้านต่าง ๆ และผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2) ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สถานศึกษา จัดการศึกษา และขอรับการประเมินเพื่อรับรางวัลพระราชทานในแต่ละระดับ ควรนำเสนอผลการดำเนินงาน ที่มีจุดเด่น จุดควรพัฒนา และวิธีการหรือกระบวนการพัฒนาที่สถานศึกษาตั้งเป้าหมายไว้ ครอบคลุม ด้านคุณภาพนักเรียน กระบวนการบริหารและการจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนเอกสารหรือผลงานเชิงประจักษ์ที่รองรับผลการประเมินคุณภาพดังกล่าว

เรื่องเล่าผลงานดีเด่นของสถานศึกษา หรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

ควรมีองค์ประกอบในการเขียน ดังนี้

1) ความเป็นมาของสถานศึกษา ควรเขียนสิ่งที่สะท้อนถึงความคาดหวังของนักเรียนผู้ปกครอง ชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อให้ทราบบริบททั่วไปของสถานศึกษา

2) การพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณภาพของนักเรียน ควรเขียนสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาดำเนินการอย่างไร และเชื่อมโยงขอบเขตการประเมินสถานศึกษาเพื่อขอรับรางวัลพระราชทานอย่างไร

3) วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศควรเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศอาจได้มาจากกิจกรรมเรื่องเล่าเร้าพลัง ในการพัฒนาระบบการบริหาร และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณภาพของนักเรียนมีอะไรบ้าง ทำอย่างไร และทำไม อย่างน้อย 3 โครงการ/กิจกรรม

4) ผลการดำเนินการ ควรอธิบายว่าผลที่เกิดขึ้นจากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ส่งผลดีต่อการจัดการศึกษา ในโรงเรียนอย่างไร

5) ปัจจัยความสำเร็จ อาจเสนอผลการวิเคราะห์ว่าวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เกิดขึ้นได้เพราะอะไร มีอะไรเป็นปัจจัย และปัจจัยใดบ้างที่ทำให้วิธีปฏิบัตินี้คงอยู่อย่างยั่งยืน

6) บทเรียนที่ได้รับ ควรสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างไร อะไรเป็นเคล็ดลับ ที่ทำให้การดำเนินการนี้ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งมีข้อพึงระวังอย่างไร

3. กรณีได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนเข้ารับการประเมินระดับจังหวัด ระดับกลุ่มจังหวัด โดยต้องจัดทำสำเนาเพิ่มตามจำนวนคณะกรรมการประเมิน จำนวน 5-7 ชุด

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2543). **ประมวลพระบรมราโชวาท และพระราโชวาท รายชื่อสถานศึกษา และความเป็นมารางวัลพระราชทาน ตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561). **คู่มือการประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561). **คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับก่อนประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561). **คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). **แนวทางการดำเนินงาน การคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

นายไพศาล บันแดน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
นายณรงค์ พึ่งงาม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ผู้กำหนดกรอบแนวคิดการดำเนินงาน

นายพัลลภ จันทร์ลอย นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

คณะทำงานจัดทำคู่มือ

นายพัลลภ จันทร์ลอย นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
นางสาวพรพรรณ หนูเมือง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางอภิญญา น้ำแก้ว นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นายณัฏฐชัย หิรัญวงษ์ นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางสาวสรลักษณ์ ทวีสุข พนักงานพิมพ์ดีด

ออกแบบหน้าปกและจัดรูปเล่ม

นายพัลลภ จันทร์ลอย นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

บรรณาธิการกิจ

นายพัลลภ จันทร์ลอย นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
นางสาวพรพรรณ หนูเมือง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

หมู่ 1 ตำบลเขาพระ อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี 72120

โทร. 0-3544-0861 ต่อ 21 โทรสาร 0-3544-0860

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓

หมู่ ๑ ตำบลเขาพระ อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๒๑๒๐

โทรศัพท์ : ๐-๓๕๕๔-๐๘๖๑ ต่อ ๒๑ มือถือ ๐๙-๔๕๕๖-๗/๙๔๓

โทรสาร : ๐-๓๕๕๔-๐๘๖๐ เว็บไซต์ : <http://www.spb๓.go.th/>